

Region Nordhordland IKS

Saksbehandlar, innvalstelefon

Hege Brekke Hellesøe, 5557 2352

Silje Elvatun Sikveland, 5764 3136

Tom N. Pedersen, 5557 2119

Samordna uttale med motsegn – Offentleg ettersyn av interkommunal plan for sjøareal i Region Nordhordland

Interkommunal plan for sjøareala i Nordhordland er til offentlig ettersyn. Planområdet omfattar sjøareala i kommunane Alver, Austrheim, Fedje, Gulen, Masfjorden, Modalen, Osterøy og Vaksdal. Planområdet gjeld berre sjøområda. Det vil sei frå flomålet i elveosar, vassflata, vassøyla ned og sjølve sjøbotn. Avgrensing ut i sjø er 1 nautisk mil utanfor grunnlinja og etter rammene elles i hamne- og farvannsloven.

Planen skal vere ein arealplan for sjøareala, der heilskapen blir ivaretatt over kommunegrensene og der det vert utvikla langsiktige rammer for berekraftig arealbruk, forvaltning og verdiskaping i sjøområda. Planen skal munne ut i ein juridisk bindande plan på kommuneplannivå.

Samordning

Statsforvaltaren skal samordne statlege motsegn jf. brev av 22.12.2017. Kystverket fremja motsegn til planen i brev 23.11.22 og 15.12.22. Statsforvaltaren hadde også fleire dialogpunkt, som kunne danne grunnlag for motsegn.

Det har vore to dialogmøte om planframlegget. På grunn omfanget av planen og stort tidspress, ønska Region Nordhordland først eit dialogmøte med Statsforvaltaren, sjølv om ikkje alle merknader frå andre statsetatar var klare. Det vart difor halde eit dialogmøte mellom Statsforvaltaren og Region Nordhordland 13.12.22. Det vart konkludert med at det var naudsynt med eit nytt møte, for å diskutere ferdig Statsforvaltaren sine merknader, og for at andre aktuelle statsetatar skulle kunne vere med på møte. Vi viser til referat frå møtet datert 06.01.23.

Det vart halde nytt dialogmøte 19.01.23, der Kystverket, Mattilsynet og Vestland fylkeskommune var til stades, i tillegg til Region Nordhordland og Statsforvaltaren.

Kystverket

Kystverket har sendt inn uttale med tre motsegner til interkommunal plan for sjø. Motsegnene gjeld:

- Akvakulturområdet ved Hjeltevarden i Fedje kommune

- Akvakulturområdet ved Ospeneset i Gulen kommune
- Bruk av arealføremålet «einbruk fiske» i areal som ligg i farvatn som også har status som hovudlei eller bilei.

Vi viser til brev frå Kystverket datert 23.11.2022 og 15.12.2022 for utdjuping av motsegnspunkt, forankring i statlege føringar og ande merknader frå Kystverket.

Utvida dialog med Region Nordhordland

Det vart halde eit nytt dialogmøte 19.01.23, på Statens hus og digitalt på Teams.

Til stades frå Region Nordhordland:

- Lars Fjeldstad
- Kristin Nåmdal
- Bent Gunnar Næss
- Hans Kristin Dolmen
- Sveinung Toft

Til stades frå Kystverket:

- Turid Susort Janson
- Haakon Aamodt

Til stades frå Mattilsynet:

- Christine Pettersen
- Christina Birkeland

Til stades frå Vestland fylkeskommune:

- Endre Korsøen

Til stades frå Statsforvaltaren:

- Nils Erling Yndesdal
- Egil Hauge
- Hege Brekke Hellesøe
- Tom N. Pedersen
- Silje Elvatun Sikveland

Tema som vart drøfta

Under kjem eit kort referat frå møtet og ein konklusjon.

Det vart ønska velkomen. Det vart orientert om Statsforvaltaren sin samordningsfunksjon. Nestleiar i planutvalet ønska å sei nokre innleiande ord. Han presiserte mellom anna at dette er ein viktig plan for både natur og næring. Det er viktig å planleggje for framtida, og sjølv om arealet for akvakultur vert utvida, betyr ikkje dette nødvendigvis meir fisk i merdane.

Etter dette gjekk vi gjennom motsegn og merknader frå dei ulike etatane.

Kystverket

Kystverket presenterte sine motsegner til planen og dei vart diskutert. AK-areal ved Hjeltevarden i Fedje kjem i konflikt med kvit sektor og losbordingsområde og Ospeneset i kjem i konflikt med kvit sektor.

Kystverket meinte vidare at einbruk fiske er problematisk å bruke som føremål, der farvatnet har status som hovudlei eller bilei. I desse områda må formålet fiske kombinerast med farlei/ferdsel. Det vart diskutert om Fiskeridirektoratet kunne ha merknader til endring frå einbruk fiske til fiske/farlei/ferdsel. Det vart vurdert at Statsforvaltaren for sikkerheit skyld skal ta kontakt med Fiskeridirektoratet om temaet.

Fylkeskommunen sine motsegn og merknader

Vestland fylkeskommune er ikkje ein del av den statlege samordninga, men vert invitert til å delta i saker av felles interesse og der dei elles kan medverke til å gje råd i sakene. Fylkeskommunen har m.a. fremja motsegn til utviding av akvakulturområde på Blom i Osterøy kommune pga. nærleik til kulturmiljøet på Havrå. Fylkeskommunen meiner elles at det er viktig at akvakulturnæringa får areal der ein kan nytte ny teknologi. Det er ei teknologisk utvikling på gong som treng areal som ikkje er så utsett for ver og vind.

Mattilsynet presenterte sine merknader

Mattilsynet har vurdert motsegn til fleire av akvakulturområda, men har heller gitt tydelege tilbagemeldingar. Dei opplyste at dei gjer svært få løyve for auka biomasse i området. I Osterfjorden er det til dømes anlegg som ikkje får løyve. Mange anlegg ligg tett og det er mange avslag. Ikkje alle områda eignar seg like godt. Ved bruk av ny teknologi kan det likevel vere aktuelt å gje løyve.

Statsforvaltaren sine merknader

Statsforvaltaren ønskja ein diskusjon om føreseigna til akvakulturområda og miljøføreseigna er gode nok. Bakgrunnen for dette er at desse er avgjerande for Statsforvaltaren si vurdering av dei enkelte akvakulturområda. Det vart semje om at i føresegn 3.1.9 andre ledd, kan ein stryke første del av setninga, slik at det står: «*Tiltak etter særlover kan berre tillast dersom aktiviteten/tiltaket kan skje utan forverring av miljøtilstanden*». Det vart også semje om at ein heller skulle omtale første del av setninga i planskildringa.

Det vart også kort diskutert fortøyingar til akvakulturområda. Statsforvaltaren peika mellom anna på at planområdet omfattar fjordområde med stor aktivitet og mange interesser. Å unnlate å vise fortøyingar i kartet er uheldig for andre interesser i området.

Etter dette gjekk vi igjennom enkeltområdar i planforslaget.

Kvingo- næring, KU nr. 4634-138-3: Arealet vart diskutert. Arealet har verdi som urørt natur, landskap og friluftsliv. Stiar til dagsturhytta i Masfjorden går igjennom området. Statsforvaltaren hadde motsegn til arealinnspelet i kommuneplanprosessen, mellom anna fordi vi sakna ei vurdering av behov og alternativ. Vi kan ikkje sjå at dette er vurdert i den interkommunale planen. Det vart i møtet opplyst at hovudgrunnen til at ein ønska dette arealet, er at ein ønskjer å tilby ei bedrift i nærleiken nytt areal. Bedrifta har behov for større plass og det er konflikt med andre interesser i området der verksemda ligg i dag.

Totland – akvakultur på land og i sjø, KU nr. 4634-138-6: Innspelet er frårådd i KU. Området ligg i eit heilskapleg kulturlandskap som vert betydeleg forringa av ei eventuell utbygging. Statsforvaltaren meiner konsekvensutgreiinga underkommuniserer tilstanden i vassførekomsten. Dette er ein terskelfjord, som ikkje er eigna for utslepp. Vi vurderer difor arealet som ueigna til formålet.

Areal for akvakultur i sjø: Det vart gått gjennom og diskutert mange areal for akvakultur i plan, både eksisterande og nye. Mange eksisterande areal for akvakultur, som det ikkje er drift på i dag, er ikkje eigna for formålet og bør takast ut. Det må vurderast. Om nokon avsette areal er aktuelle for artar

som skjell eller tare, men ikkje eigna for fisk, må dette eventuelt sikrast i føresegnene. I møtet peika Statsforvaltaren på fleire areal som vi vurderer som ueigna: Bjørsvik i Alver, Øyjordsvika i Osterøy, Laksevika i Alver, Barlingebotten og Bergsvik i Masfjorden. Det vart også peika på Bjørkeneset i Masfjorden. Akvakulturområde i reguleringsplan for Bjørkeneset, blei tatt ut i revisjon av planen. Her er det feil i planregister i det digitale kartet, men riktig i pdf-fil i planregister. Arealet må takast ut av interkommunal plan. Vi forstod det slik at Region Nordhordland skal følge opp merknader på manglande vurderingar av eksisterande akvakulturområde utan drift. Vi oppfatta også at det var semje om å ta ut område Øyjordvik i Osterøy.

Akvakulturanlegg som er KU-vurdert i planarbeidet

Vikna, Osterøy, KU nr. 4630-127-2b: forslag om endring av eksisterande akvakulturområde. Området har ikkje løyve i dag. Konsekvensutgreiinga vurderer mellom anna at reetablering av akvakulturlokaliteten vil medføre auka belastning på sjøbotn, bestandstilstanden i anadrome vassdrag og funksjonsområde for vill laksefisk. Det er vurdert at det er noko konfliktpotensial for forureining og utslepp. Statsforvaltaren meiner det er eit stort konfliktpotensial, og at arealet ikkje er eigna for akvakultur, fordi vassførekomsten ikkje toler meir utslepp.

Blom, Osterøy, KU nr. 4630-127-2c og Skaftå, KU 4630-127-2d: utviding av eksisterande anlegg. Begge skal utvidast, sjølv om det er rekkjefølgjekrav om at drift på Blom må vere avvikla seinast tre år etter at Skaftå område 2 er tatt i bruk. Det er uklart kva som er tanken i området. Rekkjefølgjekravet er vidareført frå strandsoneplanen til Osterøy kommune. Fylkeskommunen meinte at flytting ikkje var eit ønske frå næringa.

Rekkeviki, Alver KU nr. 4631-133-1 og Vikane: Driftsrasjonaliseringa vart diskutert. Statsforvaltaren er i utgangspunktet positiv til driftsrasjonalisering, så lenge det ikkje fører til auka belastning. Det vart diskutert kva som var den beste lokaliteten. Både statsforvaltaren og Kystverket peika på Vikane som den beste lokaliteten. Vatnet strøymar utover i fjorden her, og vil vere mest gunstig. Rekkeviki ligg også nær opp til øya Kråka, som har fleire fugleartar av stor forvaltningsinteresse. Kystverket meinte at Vikane er ein betre lokalitet, med tanke på interesser i farleia. Det ligg elles fleire akvakulturlokaliteter utan løyve i området, som bør takast ut.

Ådnekvam, Masfjorden, KU nr. 4634-151-1: Arealet ligg innafor ein terskel i Masfjorden, og har utfordringar med oksygensvinn og moderat økologisk tilstand i vassførekomsten. Statsforvaltaren vurderer at sjølv om forslaget dreier seg om eit lukka anlegg, er ikkje arealet eigna for formålet. Lukka anlegg med reinsing, vil ha eit utslepp som er for stort i dette område.

Senoksen, Austrheim, KU nr. 4632-148-1: Det vart diskutert om nytt areal var betre eigna til akvakultur enn eksisterande areal. Vill laks går ut her, og det er mogleg ny plassering vil auke presset på vill laks i nokon grad. Det er meir straum i vatnet på ny lokalitet enn på eksisterande lokalitet, og dette kan gjere arealet meir eigna. Samstundes er det uheldig om lokalitetar øydelegg areal pga. intensiv drift, for så å få tildelt ein ny lokalitet. Det bør vere mogleg å drifte gjeldande lokalitet også. Kystverket meiner ny lokalitet må ha god avstand til kvit sektor, og det kjem til å verte satt krav til tiltak ved søknad.

Øksnesmarka, Austrheim, KU nr. 4632-156-1: Forslaget vil auka belastning på vill laks og aure. Statsforvaltaren er kritisk til forslaget.

Hjeltevarden, Fedje, KU nr. 4633-154: Forslaget vil auka belastning på vill laks og aure. Statsforvaltaren er kritisk til arealet. Kystverket har som nemnt motsegn til forslaget for dette området.

Ospenestet, Gulen, KU nr. 4635-128-1, nytt akvakulturanlegg – Kystverket har motsegn til denne lokaliteten. Konsekvensutgreiinga er negativ på fleire tema.

Straumøyna, Gulen, KU nr. 4635-155-1, utviding av eksisterande akvakulturområde for algar og akvakulturdyr (ikkje fisk). Det må gjevast føringar om art i føresegnene. Konsekvensutgreiinga konstaterer at det ikkje er venta at tareproduksjon vil påverke naturmangfald. Tareanlegg kan føre til skuggelegging av areal. Etter vår vurdering kan difor eit tareanlegg påverke naturmangfald i nær-området. Det bør vurderast om ein skal stille krav om reguleringsplan. Det står også i konsekvensutgreiinga at akvakulturområde sør for området skal takst ut av planen. Dette er ikkje gjort.

Småbåtanlegg og småbåthamner

Det var liten tid igjen av møtet då vi kom til desse formåla. Desse vart difor overflatisk gått gjennom.

Modalen, Nøttveit sør 73/1, KU-nr. 4629-117-2: Forslaget gjeld småbåtanlegg med ti plassar. Det ser ut som nytt anlegg skal bygge ned urørt strandsone. Det bør difor vurderast om ein kan plassere anlegget der det allereie er inngrep. Region Nordhordland meinte det ikkje var nokon gode alternativ.

Alver, Brusundet på Lygra, KU-nr. 4631-144-1: Forslaget gjeld småbåthamn. Arealet har LNF-formål på land, og har areal for småbåthamn på andre sida av sundet. Småbåthamner bør samlast.

Alver, Undervågen, KU-nr. 4631-144-3: Forslaget gjeld hamneområde for landbrukseigedomen. Statsforvaltaren meinte at strandsoneinteressane i området er store, og at eventuelle tiltak i området bør avgrensast mest mogleg. Vi oppfatta at Region Nordhordland var i samd i dette.

Alver, Lygra, Lønnevågen, KU-nr. 4631-121-6: Forslaget gjeld småbåtanlegg. Statsforvaltaren meiner at ein bør løfte blikket og vurdere behovet for båtplassar samla i området. Helst bør eldre plan reviderast.

Alver, Lygra, Naustvik, KU-nr. 4631-153: Forslaget gjeld småbåtanlegg, kai og molo. Statsforvaltaren viste til at strandsoneinteressane er store i området. Region Nordhordland presiserte at tiltaket var for tilkomst til Lyngheisenteret.

Masfjorden, Hostelandsosen: Statsforvaltaren viste til at det var mange nye og spreidde tiltak i Hostelandsosen. Statsforvaltaren er særleg kritisk til nytt areal ved Giljande bustadfelt KU-nr. 4634-129-2 og Hosteland vest KU-nr. 4634-129-1.

Masfjorden, Solheim, KU-nr. 4634-138-4: Forslaget gjeld småbåthamn. Statsforvaltaren meiner at om det skal vere aktuelt å utvide småbåthamna, må arealet reduserast i storleik og det må stillast eit konkret plankrav til området.

Konklusjon i møtet

Det vart konkludert i møte med at Statsforvaltaren ikkje kjem til å avskjere motsegn frå Kystverket.

Region Nordhordland ville vurdere nærare etter møtet om dei ønskja at Statsforvaltaren skulle fremje sine eventuelle motsegn i samordna uttale, eller om Region Nordhordland ville arbeide meir med planen med utgangspunkt i innspela, før Statsforvaltaren tok stilling til om det er naudsynt å fremje motsegn.

26.01 meldte Region Nordhordland tilbake at dei ønskjer at Statsforvaltaren skulle fremje aktuelle motsegner no. Det blei avtalt at samordna uttale med motsegn skulle sendast seinast 9.02.2023. Under følger difor Statsforvaltaren sine merknader og motsegner til planforslaget.

Statsforvaltaren sine merknader og motsegn

Statsforvaltaren synest det er positivt at Region Nordhordland prioriterer å utarbeide ein felles plan for sjøareala i regionen. Vi registrerer at planen er godt gjennomarbeidd på mange område, og vi set pris på god dialog i prosessen.

Kunnskapsgrunnlaget og konsekvensutgreiinga

Vi vurderer at kunnskapsgrunnlaget og konsekvensutgreiinga jamt over er grundig og truverdig. Vi meiner likevel at konsekvensutgreiinga ikkje tar innover seg at fleire vassførekomstar i planområdet ikkje oppfyller krava i vassforskrifta. Det er nokre fjordområde i Vestland som ikkje når vassdirektivet sine mål om minst god økologisk tilstand, målt på oksygen i djupare vasslag. Dette gjeld i særleg grad Masfjorden og fjordane innanfor Byfjorden. Oksygensvinnet kan tilskrivast både klimaendringar og verknad av oksygenkrevjande utslepp til fjordsystema. I disse områda er det ikkje rom for å auke utsleppa, ikkje no og heller ikkje på ei god stund. Dette vert etter Statsforvaltaren sitt syn underkommunisert i plandokumenta. Vi gjer også merksam på at lukka anlegg med dagens teknologi også har utslepp til sjø. Desse fjordområda er, slik vi ser det, ikkje eigna for nye areal for akvakultur.

Det er også tatt inn småbåthamner, småbåtanlegg og hamn. Formåla er lagt i sjø, men vil vere festa i land. Arealformåla må vurderast opp mot verdier i strandsona. Statlege planretningslinjer er klåre på at strandsona skal vurderast heilskapleg og langsiktig. Konsekvensutgreiinga vurderer verknad for tema som landskap, kulturmiljø, friluftsliv og naturmangfald. Vi saknar likevel ei klar kopling mot statlege planretningslinjene for strandsona. Vi saknar dei heilskaplege og langsiktige vurderingane. I mange tilfelle er det ikkje sagt noko om behovet, eller alternative løysingar.

Vill laksefisk

Kunnskapsgrunnlaget til planen viser at situasjonen for vill laksefisk i Nordhordland er kritisk. Lakselus er hovudårsaka til den dårlege bestandssituasjonen til laks og sjøaure i regionen. Tiltaka som er gjort for å redde Vossolaksen verkar ikkje å ha stoppa den negative utviklinga for denne særs viktige laksestammen. Kunnskapsgrunnlaget tilseier at ein generelt bør redusere matfiskproduksjon av laks og aure i Nordhordland, dersom det ikkje vert nytta teknologi som gjer at statlege rammer og miljø-mål vert betre oppfylt. Vurderingar av biomasse høyrer til i handsaming av akvakulturløyve etter akvakulturlova, men omsyna til naturmangfald og vill laksefisk er eit sjølvstendig plantema. Den interkommunale planen skal vurdere om dei områda som vert opna for akvakultur er eigna for dette. Om eit område er eigna eller ikkje vil også vere avhengig av kva tekniske løysingar som vert valde, krav om det vil bli stilt ved handsaming etter akvakulturlova. Planen skal også sette naudsynte rammer for vidare planlegging og tiltak etter sektorlovverk, og vise kva viktige omsyn som må sikrast. Det skal også i gå fram av planskildringa korleis nasjonale mål og retningslinjer er ivaretatt.

Statsforvaltaren meiner det er svært viktig at planskildringa viser dei juridiske og faglege rammene som må ligge til grunn for planarbeidet og korleis nasjonale mål og retningslinjer vert ivaretatt. Det er omtalt noko, men er i stor grad knytt opp mot trafikklyssystemet. Slik vi ser det må kunnskapen knytast tettare opp mot naturmangfaldlova (føremål, bevaringsmål i §§ 4 og 5), kvalitetsnorm for villaks etter § 13 og til føringane og måla i lakse- og innlandsfisklova.

Omsynssone

For å vise viktige omsyn som må leggjast til grunn for komande tiltak, bør det etter Statsforvaltaren sitt syn takast inn ein omsynssone for utvandrande laksesmolt/ viktige økologiske funksjonsområde.

I Sørfjorden er det lagt inn ein omsynsone for naturmiljø, særlege miljøomsyn. I føresegnene står det: «Sørfjorden (H560_z) er sone for særlege miljøomsyn i Sørfjorden. Det skal visast aktsemd med å opne for tiltak og aktivitet som kan påverke miljøtilstanden i resipienten negativt. Det bør ikkje opnast for nye tiltak som kan påverke miljøkvaliteten i resipienten negativt dersom miljøtilstanden i fjorden ligg i tilstandsklasse III eller lågare ihht. Vassforskrifta (Osterøy)» For at føresegna skal samsvare med vassforskrifta må det i siste setning stå: Det kan ikkje opnast for tiltak som ... Det bør også vurderast om ein skal ha ein tilsvarande omsynsona i andre områder med tilsvarande problem, som til dømes på Vaksdal kommune sin side av Sørfjorden og Masfjorden.

Føresegnene

Vi meiner at det må arbeidast meir med føresegnene. Dei tar med fleire tilhøve som gjeld areal på land, til dømes utforming av naust. Føresegnene bør ikkje omfatte forhold som ikkje er relevante for denne planen. Det er også føresegn som viser til føresegn i andre planar, dette gjer det krevjande for høyringspartar å gå igjennom. Det vil også vere krevjande å bruke planen.

Eigne namn på areala i plankartet vil gjere det enklare å navigere i konsekvensutgreiinga og å kople kart og føresegner. Manglande og uklare koplingar mellom føresegner og plankartet gjer det til dels vanskeleg å sjå rettsverknad av planen. Særleg kombinert formål i sjø, merka VK i plankartet, verkar lite gjennomarbeidd. Det er viktig at desse områda vert gjennomgått slik at dei opnar for det dei skal, og at det er eintydig kva som gjeld i områda. Statsforvaltaren er i utgangspunktet kritisk til at det vert opna for mindre kaier og brygger i kombinert formål, utan ei nærare vurdering og avgrensing. Også koplingane mellom akvakulturområda og føresegnene er uklare nokre stader. Liste over akvakulturområda inneheld feil, ho manglar nokon areal, og det er også uklart kva rettsverknad lista har. Det er til dømes oppgitt biomasse i denne lista, og dette kan ikkje styrast igjennom plan. Kva art ein kan ha i eit område kan ein angi i føresegnene.

Det er avtale om at det skal arbeidast vidare med føresegnene til planen. **Slik føresegna og plankartet er utforma no, kan ikkje Statsforvaltaren sjå verknadene av planen. Vi må difor har ei generell motsegn til føresegnene og plankartet.**

Vidareføring av gjeldande reguleringsplanar med omsynssone H910

Det er i interkommunal plan ei rekkje reguleringsplanar som er vidareførde med omsynssone H910. For å vidareføre eldre reguleringsplanar uendra, må dei gjennomgåast for å vurdere om dei kan vidareførast av omsyn til nye føringar og retningslinjer for planlegginga.

Dei fleste av desse planane har areal både på land og i sjø. I utgangspunktet meier vi det er mest hensiktsmessig å vurdere desse i samband med revisjon av kommuneplanane. Dette har samband med at mange vurderingstema vil vere knytt til tilhøva på land. Ein kan då ikkje nytte omsynssone H910, men ha som hovudregel at nyaste plan gjeld ved motstrid.

Vi har motsegn til at eldre reguleringsplanar er vidareført utan at dei er gjennomgått. Dei fleste reguleringsplanane ligg i strandsona, og manglande gjennomgang av desse kan sette statlege interesser i strandsona til side. Sjå m.a. statlege planretningslinjer for strandsona:

«Ved revisjon av kommuneplanen skal kommunen vurdere eksisterende arealbruk og behovet for ny utbygging. Kommunene skal vurdere om tidligere vedtatte byggeområder i strandsonen, som ikke er utbygd, skal opprettholdes eller tas ut av kommuneplanen.

Eldre reguleringsplaner som gir mulighet for utbygging i strid med retningslinjene, bør revideres eller oppheves.»

Det kan også vere andre statlege interesser som vert tilsidesett ved manglande gjennomgang av eldre planer. Dette kan til dømes vere ny kunnskap om naturmangfald, eller klima og klimatilpassing.

Det ser ut som det er to reguleringsplanar for akvakultur i planområda, Toska sør og Langøy – Ospeneset. Planen for Langøy-Ospeneset har ikkje ei miljøføresegn slik som interkommunal plan kjem til å ha. Vi meiner det er viktig at ein ikkje nyttar omsynssone H910 på denne planen. Det må òg vurderast om planområdet for Toska Sør kan visast med omsynssone H910, dersom den interkommunale planen gjev nye/ oppdaterte føringar som skal gjelde for alle AK-områda.

Statsforvaltaren har motsegn til handtering av eldre reguleringsplanar og bruk av omsynssone H910. Vi har konkret motsegn mot at det er nytta H910 på reguleringsplan for Langøy – Ospeneset.

Akvakulturområda

I naturmangfaldslova § 4 og 5 er det satt forvaltningsmål for naturtypar, økosystem og artar. Det er fastsett ein kvalitetsnorm for ville bestandar av atlantisk laks i samsvar med naturmangfaldlova § 13. I fjordområda i planforslaget vert ikkje kvalitetsnorma oppfylt. Lakse- og innlandsfisklova skal mellom anna sikre at naturlege bestandar av anadrom laksefisk, og deira leveområde vert forvalta i samsvar med naturmangfaldlova og slik at naturens mangfald og produktivitet vert bevart jf. § 1. Omsynet til fiskeriinteressene og ivaretaking av fiskens økologiske funksjonsområde skal innpassast i planar etter plan- og bygningslova jf. § 7. Tilstand for vill laksefisk i planområdet er kritisk. Kunnskapsgrunnlaget tilseier at ein generelt bør redusere matfiskproduksjon av laks/ aure i Nordhordland, dersom det ikkje vert nytta teknologi som gjer at statlege rammar og miljømål vert betre oppfylt.

Det er også store vedvarande utfordringar i fleire fjordar med å nå miljømål i vassforskrifta § 4. Nye tiltak for akvakultur vil i mange tilfelle ikkje vere i samsvar med § 12 i vassforskrifta.

Det ligg ein god del eksisterande areal for akvakultur i planområdet, som i dag ikkje har løyve. Det er ikkje fastsett føresegner som avgrensar art for desse områda. Dei fleste av desse er ikkje vurdert i planarbeidet, men berre vidareført. Med bakgrunn i tilstanden for vill laksefisk i området og tilstanden i fleire vassførekomstar i området, meiner vi at areal for oppdrett av laks og aure ikkje kan vidareførast utan ei ny vurdering. Dei må enten takast ut av planen, eller vurderast på nytt. Vi rår til at dei vert tekne ut. Om det er eit ønske å behalde nokre av områda for akvakultur som ikkje påverkar vill laksefisk eller miljømål i vassforskrifta, må det avgrensast tydeleg i føresegnene kva art akvakulturområdet kan opne for.

Det er knytt motsegn til dette punktet. Motsegna er forankra i naturmangfaldlova, lakse- og innlandsfiskelova og vassforskrifta, i samsvar med T-2/16 «*Nasjonale og vesentlige regionale interesser på miljøområdet – klargjøring av miljøforvaltningens innsigelsespraksis.*»

Vi har også vurdert areala som er konsekvensutgreidde og tekne inn i planen. Vi har lagt stor vekt på at det er teke inn miljøføresegn i planen. Ved bruk av denne kan ein leggje til rette for utviding av areal nokre stader og bruk av ny teknologi, der dette er forsvarleg med omsyn til vassførekomsten og vill laksefisk. Tiltak som er i strid med miljøføresegnene vil ikkje vere i samsvar med plan.

Her er Statsforvaltaren sine merknader og motsegner til enkeltområda:

Vikna, Osterøy, KU nr. 4630-127-2b: Forslaget gjeld endring av eit eksisterande akvakulturområde. Det er ikkje drift på arealet i dag. Konsekvensutgreiinga vurderer mellom anna at reetablering av akvakulturlokaliteten vil medføre auka belastning på sjøbotn/ vassførekomsten, bestandar i anadrome vassdrag og vill laksefisk sitt funksjonsområde. Det er vurdert at det er noko konfliktpotensial for forureining og utslepp. Vi meiner det er eit stort konfliktpotensial, og at arealet ikkje er eigna for akvakultur, fordi vassførekomsten ikkje toler meir utslepp. **Statsforvaltaren fremjar motsegn til dette arealet. Motsegna er forankra i vassforskrifta §13 og naturmangfaldlova §§ 4, 5 og 13.**

Blom, Osterøy, KU nr. 4630-127-2c og Skaftå, KU 4630-127-2d: Forslaget gjeld utviding av eksisterande anlegg. Begge areala skal utvidast, sjølv om det er rekkjefølgjekrav om at drift på Blom må vere avvikla seinast tre år etter at Skaftå område 2 er tatt i bruk. Det er ikkje avklart i plankartet kva som er område 2. Det er uklart kva som er tanken i området, når ein både legg til rette for utviding av begge områda og flytting. Vi meiner det er viktig at ein ikkje opnar for eit stort akvakulturområde på Skaftå, utan å avvike arealet på Blom.

Rekkeviki, Alver KU nr. 4631-133-1 og Vikane i Masfjorden: Forslaget er å slå saman fleire lokalitetar og slette andre. Vi er i utgangspunktet positiv til driftsrasjonalisering, så lenge det ikkje fører til auka belastning på fjordsystemet. Det ligg fleire akvakulturlokaliteter utan løyve i nærleiken, som bør takast ut. Begge areala ligg i plankartet på høyring, vi legg til grunn at det eine vert tatt ut, og at akvakulturlokalitetane Rekeviki og Vikane vert samlokalisert på valt lokalitet. Kombinert formål der Vikane ligg i dag, må også takast ut av planen. Vi vurderer at Vikane vil vere det beste alternativet. Straumretninga er her utover i fjorden, noko som truleg vil vere mest gunstig. Rekeviki ligg også nært opp til øya Kråka, som har fleire fugleartar av stor forvaltningsinteresse.

Ådnekvam, Masfjorden, KU nr. 4634-151-1 – Forslaget gjeld utviding areal for akvakultur for å etablere eit lukka anlegg. Arealet ligg innafor terskel i Masfjorden, som har utfordringar med oksygensvinn og moderat økologisk tilstand i vassførekomsten. Vi vurderer at arealet ikkje er eigna for formålet. Lukka anlegg med reinsing, vil ha eit utslepp som er for stort i dette området. **Statsforvaltaren fremjar motsegn til dette arealet. Motsegna er forankra i vassforskrifta §13.**

Senoksen, Austrheim, KU nr. 4632-148-1: Forslaget gjeld nytt areal til akvakultur. Det er satt krav i føresegn at før akvakulturområdet kan takast i bruk må drift på lokalitet Allersholmen vere avslutta, og lokaliteten sletta som lokalitet. Vi vurderer i utgangspunktet at ny lokalitet er meir eigna enn lokaliteten på Allersholmen. Sjølv om ny lokalitet vil ha negativ verknad på sjøbotn. Kunnskap om marine naturtypar og sårbare artar i området er mangelfull. Arealet er eksponert og vil ha verknad på landskap. Arealet for Allersholmen bør ha formål bruk og vern av sjø og vassdrag i planen.

Øksnesmarka, Austrheim, KUnr. 4632-156-1: Forslag om å endre areal frå hamn til kombinert formål med akvakultur. Konsekvensutgreiinga tilrår ikkje endring mellom anna pga auka belastning på bestandane i anadrome vassdrag og villfisk og mangelfullt kunnskapsgrunnlag. Noko konflikt for landskap, friluftsliv og folkehelse, naturressursar og utslepp. Statsforvaltaren er samd i vurderinga. Arealformålet må takast ut av planen. **Det er knytt motsegn til dette arealet. Motsegna er forankra i naturmangfaldlova §§ 4, 5 og 13.**

Hjeltevarden, Fedje, KU nr. 4633-154: Forslag gjeld nytt areal for akvakultur. Området er i eit eksisterande areal for akvakultur i kommuneplanen for Fedje kommune. Arealet er ikkje eigna for akvakultur. Konsekvensutgreiinga rår ifrå innspelet på bakgrunn av at det ligg i farlei og har stort konfliktpotensial for naturmangfald pga. auka belastning på sjøbotn og anadrome vassdrag og vill

laksefisk. Statsforvaltaren er samd i vurderinga. Arealet for akvakultur må takast ut av planen. **Det er knytt motsegn til dette arealet. Motsegna er forankra i naturmangfaldlova §§ 4, 5 og 13.**

Ospenestet, Gulen, KU nr. 4635-128-1: Forslaget gjeld eit nytt areal for akvakultur med lukka anlegg. Konsekvensutgreiinga rår ifrå forslaget mellom anna pga. stort konfliktpotensial for tema naturmangfald. Konflikten gjeld auka belastning på sjøbotn, anadrome vassdrag og vill laksefisk, den ligg nær den svært viktig tareskogförekomsten Vardneset-Kyrøy, og ein viktig skjelsandförekomst, Sognesjøen, ligg like aust for innspelet. Kunnskap om marine naturtypar og sårbare artar på djupare botn, til dømes korallförekomstar, er mangelfullt i området. Vi er samd i vurderinga. Vi vil legge til at området er foreslått som marint verneområde. Statsforvaltaren vurderer at området må takast ut. **Det er knytt motsegn til dette arealet, som er forankra i naturmangfaldlova §§ 4, 5 og 13.**

Straumøyna, Gulen, KU nr. 4635-155-1: Forslaget gjeld utviding av eksisterande akvakulturområde for algar og akvakulturdyr (ikkje fisk). Det er ikkje angitt art i føresegnene til planen, dette må gjerast. Konsekvensutgreiinga konstaterer at det ikkje er venta at tareproduksjon vil påverke naturmangfald. Vi vil peike på at eit tareanlegg kan føre til skuggelegging av areal. Etter vår vurdering kan difor eit tareanlegg påverke naturmangfald i nærområdet. Statsforvaltaren rår til at ein stiller krav om reguleringsplan for området. Det står også i konsekvensutgreiinga at akvakulturområde sør for området skal takast ut av planen. Dette er ikkje gjort. **Det er knytt motsegn til at det manglar føresegn for art jf. pbl. § 11-11 pkt. 7. Motsegna er forankra i naturmangfaldlova §§ 4, 5 og 13.**

Fortøyingar for akvakultur: Vi rår til at heile områda for fortøyingar visast i plankartet som eit kombinert formål. Fortøyingar kan kome i konflikt med annan bruk av sjøområda og bør difor visast. I høyringsutkastet er det føresegn om at fortøyingar må ligge djupare enn kote minus 25 meter når dei forlét akvakulturområdet. Om ein til tross for råd frå Statsforvaltaren, vel å gå vidare med planforslaget utan å vise fortøyingar, meiner vi at krav om minimum 25 meters djupne også må stå i føresegn 3.1 som gjeld for formål bruk og vern av sjø og vassdrag.

Strandsone, og areal for småbåtanlegg/småbåthamn og hamneområde

Det er tatt inn ein del nye areal småbåtanlegg/småbåthamn/hamneområde. Desse formåla vil alltid i større eller mindre grad, påverke tilhøve på land. Dei vil i dei fleste tilfelle også krevje inngrep på land. Statlege planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsona gjeld for arealet på land, men det står også at planlegging bør skje heilskapleg slik at det blir god samanheng mellom arealbruken i strandsona, i sjøen og på landområda bak 100-metersbeltet. Tiltak som er festa i land krev ei strandsonevurdering. Vi rår primært til at areal for småbåtanlegg og småbåthamner vert flytta til kommuneplanprosessane i den enkelte kommune.

Gulen kommune har allereie hatt areala, som er tatt inn i denne planen, på høyring i samband med sin kommuneplanprosess. Statsforvaltaren har fremja motsegn til fleire av areala i den samanhengen. Det er ikkje gjort nokon nye vurderingar om desse areala i IKP for sjø. Etter det vi kan sjå er areala berre teikna inn i IKP for sjø. Vi ser difor ingen grunn til at vi ikkje skal ha motsegn til dei areala vi har motsegn til i kommuneplanprosessen til Gulen, også i denne planen.

Statsforvaltaren opprettheld motsegn til areal vi har motsegn til i kommuneplanen for Gulen.

Dette gjeld:

- småbåtanlegg på Oспенeset Sande
- småbåtanlegg Myrsvika Dalsøyra
- småbåtanlegg Klauvågen Byrknes
- nytt hamneområde ved Sløvåg

Om ein vel å gå vidare med dei andre areala i Gulen, meiner vi at plandokumenta må oppdaterast slik at det kjem klart fram at det vert lagt inn nye areal i sjøareala til Gulen kommune. Konsekvensutgreiinga for desse enkeltområda må leggest med i plandokumenta i IKP for sjø, og dei må vere med i vurderinga av samla verknad av planen. Som nemnt meiner vi primært at Gulen held fram med å vurdere desse areala i kommuneplanen.

Alver kommune har starta på sin arealdel for land, og vi rår også her til at areal tilknytt land vert flytta til den prosessen.

I nokre område er arealet på land bygd eller har eit utbyggingsformål på land, medan andre har LNF-formål på land. Særleg område med LNF på land er problematiske å sjå verknaden av.

Her er Statsforvaltaren si vurdering av enkeltområda:

Modalen, Nøttveit sør 73/1, KU-nr. 4629-117-2: Forslaget gjeld småbåtanlegg med 10 plassar. Arealet på land er LNF-formål og ser urørt ut på denne sidan av Nøttveitelva. Det er uklart kva tiltak som er naudsynt på land. På andre sidan av elva er det gjort omfattande inngrep og det bør vurderast om ein heller skal få til noko der.

Alver, Brusundet på Lygra, KU-nr. 4631-144-1: Forslaget gjeld småbåthamn. Arealet på land er LNF-formål og det er uklart kva tiltak som er naudsynt på land. Det er allereie ei småbåthamn i Brusundet og det er lagt inn eit nytt areal innerst i sundet (KU-nr. 4631-125). Det er viktig at båtplassane vert samla i tråd med statlege planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsona langs sjø. Slik forslaget er no, vil ein få småbåthamner spreidd i sundet, og på begge sider. Vår vurdering er at dette i vesentleg grad vil påverke verdiane i strandsona, som landskap, natur og friluftsliv. Det er stor sjanse for at det vil oppstå eit press for infrastruktur på land, som veg og parkering.

Statsforvaltaren fremjar motsegn til arealet sør i sundet med KU-nr. 4631-144-1. Motsegna er forankra i statlege planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsona langs sjø.

Alver, Undervågen, KU-nr. 4631-144-3: Forslaget gjeld hamneområde for landbrukseigedomen. Det er store strandsoneverdiar i området. Strandsona er i stor grad urørt, og ligg i friluftsområde som er kartlagt som viktig. Arealet ligg også i marint verneområde. Strandsoneverdiene her er slik vi ser det underkommunisert i konsekvensutgreiinga. Vi har forståing for at grunneigar treng tilkomst for å få utstyr i land. Det er likevel svært viktig at tiltaka vert så små som mogleg, og ein bør i størst mogleg grad unngå utfylling i sjø. Det er ikkje sett føresegn som avgrensar inngrepa, eller plankrav til området. **Statsforvaltaren fremjar motsegn til formålet slik det er framlagt no. Motsegna er forankra i statlege planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsona langs sjø.**

Alver, Lygra, Lønnevågen, KU-nr. 4631-121-6: Forslaget gjeld småbåtanlegg. Arealet på land er grøntformål i eldre reguleringsplan for området. Arealet ligg i eit større hytteområdet, og behovet for båtplassar og plassering av dette bør vurderast samla. Vi kan ikkje sjå at det opplyst noko om behov eller alternativ vurdering. Ifølge planskildringa er arealet tatt inn etter at det som avbøtande tiltak skulle vere plankrav for området. Vi kan ikkje sjå at det er tatt inn eit plankrav i føresegnene. Føresegnene har diverse unntak frå plankrav for småbåthamner. Vi rår til at ein tar ut dette området, om ein vel og ikkje gjere må det settast eit klart plankrav til området.

Alver, Lygra, Naustvik, KU-nr. 4631-153: Forslaget gjeld småbåtanlegg, kai og molo. Vi forstår det slik at forslaget er for å betre tilkomst til Lyngheisenteret. Arealet på land er LNF-formål, og det er uklart om det vil vere naudsynt med tiltak på land. Naustvika har store strandsoneverdiar. Vika har gode landskapskvalitetar. Den er etter det vi kan sjå eigna for bading, den andre enden av bukta er sett av

til friluftsområde/bading. Forslaget ligg rett utanfor friluftsområdet på Lygra, som er verdisett som svært viktig. Større tiltak i bukta vil, slik vi ser det, påvirke landskapet negativt. Oppleving av landskapet er ein viktig del av friluftsverdiane. Arealet ligg i eit grunt strandområde, som kan vere viktig for livsgrunnlaget i strandsona. Arealet ligg også innanfor marint verneområde. Det er uklart kva behov Lyngheisenteret har for tiltaket, og om det finst alternative løysingar. Slik standsoneverdiane er i området, bør det i utgangspunktet ikkje opnast for fleire tiltak i Naustvika. Ei mindre utviding av småbåtanlegget er kanskje mogleg, om tiltaket fyller eit samfunnsmessig viktig behov for Lyngheisenteret og det ikkje er alternativ som er betre for strandsoneverdiane. **Statsforvaltaren fremjar motsegn til formålet slik det er framlagt no. Motsegna er forankra i statlege planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsona langs sjø.**

Masfjorden, Hostelandsosen: Det er lagt ut fleire areal til småbåtanlegg eller småbåthamn i Hostelandsosen. Dei er vurdert kvar for seg, og utan vurdering av behov og alternative plasseringar. Tiltaka er no spreidd rundt på fleire områder rundt osen. Behov og plassering av båtplassar her må vurderast samla. Det er allereie fleire område for småbåtanlegg/hamn i område. Vi meiner at område ved Giljande bustadfelt, KU-nr. 4634-129-2 og Hosteland vest KU-nr. 4634-129-1 er uheldige.

Småbåtanlegget ved Giljande bustadfelt ser ut til å ha tilkomst igjennom ein bustadeigedom. Det kjem ikkje klart fram om dette er eit fellesanlegg eller eit anlegg for ein bustadeigedom. Det er etter vårt syn dårleg arealutnytting å legge til rette for enkeltbrygger. Brygger som ikkje er fellesanlegg er også meir privatiserande enn fellesanlegg og har større konsekvensar for landskapet i området. Konsekvensutgreiinga skal vurdere forslaget opp mot lovleg tilstand på staden, og det er uklart kva dette er. Tiltaka som ligg der i dag er ikkje i samsvar med gjeldande plan, og var ikkje på ortofoto frå 2018. Det er ikkje opplyst om det er gitt dispensasjon for tiltaka. I reguleringsplanane for bustadfelt på Giljande er det sikra grøntområde mellom bustadene og sjøen. Dette må etter vårt syn oppretthaldast. Strandsona langs sjø er viktig som ein buffer mellom sjø og bustad, og tiltak her vil påvirke landskap og auke privatisering av området.

I området Hosteland vest er det lagt ut to område for småbåthamn. Det er ein reguleringsplanprosess i gong for dette området. Arealet på land er LNF-formål, med eit bustadformål lengre vekk frå sjø. Grønstrukturen mellom sjøen og bustadene er viktig, særleg for landskapet og grønstrukturen.

Statsforvaltaren fremjar motsegn til småbåtanlegget ved Giljande bustadfelt og Hosteland vest. Motsegna er forankra i statlege planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsona langs sjø.

Masfjorden, Solheim, KU-nr. 4634-138-4: Forslaget gjeld småbåthamn. Konsekvensutgreiinga vurderer at forslaget er i stor konflikt med friluftsliv og kartlagt friluftsområde/badeplass. Tiltaket vil kunne auke privatiseringa av strandsona. Det er noko konflikt med omsyn til landskap, kulturminne og kulturmiljø og naturressursar. Statsforvaltaren er samd i denne vurderinga. Vi meiner likevel at om arealet vert redusert og det vert sett plankrav til området vil det vere mogleg med ein utviding av småbåthamna. Det er viktig at ein då sikrar verdiane i badeområdet. Det må framleis vere både triveleg og trygt å bade. **Statsforvaltaren fremjar motsegn mot utviding av småbåthamna slik det ligg i planforslaget. Motsegna er forankra i statlege planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsona langs sjø.**

Næringsareal og akvakultur på land

Kvingo- næring, KU nr. 4634-138-3: Arealet er tenkt til smoltanlegg på land med tilhøyrande hamneområde i sjø. Det er berre arealet i sjø som er konsekvensutgreidd. Innspelet er frårådd i konsekvensutgreiinga, på bakgrunn av stort konfliktpotensial for friluftsliv og folkehelse, og noko konflikt for tema landskap, naturmangfald, forureining og utslepp, og teknisk infrastruktur. Sjølv om arealet på land ikkje er vurdert i konsekvensutgreiinga, er det likevel teikna inn i plankartet.

Konsekvensutgreiinga viser at hamneområdet vil føre til inngrep i eit urørt landskap, og ligg også ved kartlagt friluftsområde med verdi viktig. Stiar til dagsturhytta i Masfjorden går igjennom området på land. Vi hadde motsegn til arealinnspelet i kommuneplanprosessen, mellom anna fordi vi sakna ei vurdering av behov og alternativ. Vi kan ikkje sjå at dette er vurdert i den interkommunale planen.

Statsforvaltaren fremjar motsegn til dette området. Motsegna er knytt til at det er store verdier i området i form av urørt natur, landskap og friluftsliv. Verknaden av føreslått arealbruk opp mot dei samla samfunnsinteressene kan heller ikkje vurderast før det ev. er gjort ei grundig vurdering av behov og alternativ plassering, samanlikna med dagens situasjon (0-alternativet).

Totland – akvakultur på land og i sjø, KU nr. 4634-138-6: Innspelet er frårådd i konsekvensutgreiinga, på bakgrunn av stort konfliktpotensial. Området ligg i eit heilskapleg kulturlandskap som vert betydeleg forringa av ei ev. utbygging. Konsekvensutgreiinga vurderte temaet forureining og utslepp som gult. Vi meiner konsekvensutgreiinga her underkommuniserer tilstanden i fjorden. Dette er ein terskelfjord, som ikkje er eigna for utslepp. Vi vurderer difor arealet som ueigna til formålet. Sjølv med strenge reinsekkrav, vil utsleppa verte større enn det resipienten toler. **Det er knytt motsegn til dette arealet. Motsegna er forankra i vassforskrifta §13.**

Konklusjon

Det ligg føre motsegner frå Kystverket og Statsforvaltaren. Desse må enten løysast i vidare planarbeid, eller så må Region Nordhordland be om meklung. Om det er eit ønske om klargjering av motsegner og rettleiing i vidare oppfølging, vil vi kunne hjelpe til.

Med helsing

Nils Erling Yndesdal
avdelingsdirektør

Egil Hauge
seksjonsleiar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Kystverket	Postboks 1502	6025	ÅLESUND
Vestland fylkeskommune	Postboks 7900	5020	BERGEN
Fiskeridirektoratet	Postboks 185 Sentrum	5804	BERGEN
Mattilsynet	Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL